Kuuleminen hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 12 ja 16 §:n muuttamisesta

Helsingin kaupunki
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi
Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja Maarit Sulavuori
16.10.2024

Helsinki

Taustaksi ja tilanne Helsingin kaupungissa

- Helsingin kaupunki on 2.8.2024 antanut lausunnon sosiaali- ja terveysministeriölle ja viittaa tässä yhteydessä siinä lausuttuun.

- Helsingin kaupunki on tunnistanut ne sosiaali-, terveys- ja pelastusalan nimikkeet, joissa saatavuus on erityisen huonoa. Näihin lukeutuvat myös erilaiset sosiaalihuollon ammattinimikkeet, erityisesti sosiaalityöntekijät.

- Sosiaalityöntekijöiden saatavuus on ollut pitkään heikkoa johtuen mm. liian pienistä koulutuspaikkojen aloitusmääristä.

- Saatavuutta on parannettu mm. palkkauksellisin keinoin.

- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimessa on käynnissä arviointi sosiaalityön tehtävien rakenteesta.

12 § Oikeus toimia tilapäisesti sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön tehtävissä

- Hallituksen esityksessä kuvataan aiempaa lainsäädäntöä tarkemmin se, kuka voi toimia tilapäisenä sosiaalityöntekijänä.
- Lisäksi lainsäädäntöä esitetään tarkennettavaksi tilapäisen sosiaalityöntekijän tehtävissä toimivan vuoden määräajan ylittämisen perusteiden osalta.
- Lakiesityksessä ei ole kysymys sosiaalityöntekijän ammattipätevyysvaatimusten muuttamisesta, vaan siitä mitä vaatimuksia asetetaan tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä toimivalle, jos sijaisuuteen ei saada ammattipätevyysvaatimuksia täyttävää sosiaalityöntekijää.
- Lain muutosehdotus vastaa pitkälle sitä tulkintaa, mikä vallitsi ennen Valviran muuttunutta tulkintakäytäntöä vuonna 2023.
- Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi pitää esitystä pääosin kannatettavana.

12 § Oikeus toimia tilapäisesti sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön tehtävissä

- Esitys siitä, että henkilö voi toimia tilapäisenä sosiaalityöntekijänä ammattiin valmistuneen sosiaalityöntekijän johdon ja valvonnan alaisena suoritettuaan avoimessa yliopistossa sosiaalityön perus- ja aineopinnot sekä käytännön harjoittelun, on kannatettava.
- Vuoden määräajan ylittämisen perusteiden tarkempi kuvaaminen selkiyttää tilannetta ja vähentää tulkintaepäselvyyksiä.
- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan ehdoton näkemys on, että tilapäisesti sosiaalityöntekijän tehtävissä toimivan tulee jatkossakin voida toimia erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan vastuutyöntekijänä tai lapsen asioista vastaavana sosiaalityöntekijänä. Pykäläkohtaisista perusteluista tulisi poistaa se osa, joka on ristiriidassa 12 §:n sisällön kanssa.
- Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys ja pelastustoimi katsoo kuitenkin, että pidempiaikaisena ratkaisuna tulisi lisätä sekä sosiaalityöntekijöiden koulutuksen aloituspaikkoja että maisterivaiheen opiskelupaikkoja erityisesti kasvaville alueille, jotta turvataan riittävässä määrin maisterien valmistuminen.

16 § Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri

- Hallituksen esityksessä esitetään
  - sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin merkittäväksi jatkossa myös tilapäisesti laillistetun sosiaalityöntekijän tehtävissä toimivan henkilön ja
  - korvattavan sanan ammatissa sanalla tehtävissä.

- Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi katsoo, että esitetty muutos selkiyttää kokonaisuutta, jos lakia muutetaan hallituksen esityksen mukaisesti.